

Pierwsze sprawozdanie
kierownika szkoły zawodowej
drukarskiej w Krakowie ⑥ ⑥

za rok szkolny
1909—10.

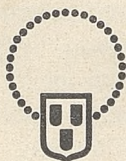

6129.

PIERWSZE SPRAWOZDA- NIE KIEROWNIKA SZKOŁY ZAWODOWEJ DRUKAR- :: SKIEJ W KRAKOWIE ::

ZA ROK SZKOLNY 1909/10.

KRAKÓW 1910 — NAKŁADEM STOWARZYSZENIA DRUKARZY
I LITOGRAFÓW W KRAKOWIE. — DRUK W. L. ANCZYCA I SP.

SŁOWO WSTĘPNE.

Przemysłowe szkoły uzupełniające dla uczniów różnych zawodów nie liczyły dotychczas, jako frekwentantów uczniów zawodu drukarskiego z tej prostej przyczyny, że do tego zawodu przyjmuje się uczniów z ukończoną II, III lub IV klasą gimnazjalną, szkoły realnej lub wydziałowej, poziom zaś przygotowania młodzieży innych zawodów jest o wiele niższy.

Gremium Drukarzy i Litografów w Krakowie mając na oku dobro powierzonej sobie młodzieży, oraz dążąc do jej dalszego wykształcenia, przy wydatnej pomocy Instruktora stowarzyszeń przemysłowych p. Dra Witolda Ostrowskiego postanowiło otworzyć na wzór szkół już w innych krajach austriackich istniejących, zawodową szkołę drukarską.

Znana z życzliwości dla szkolnictwa Rada miasta Krakowa odstąpiła 2 sale w szkole wydziałowej im. Jana Kochanowskiego, a po załatwieniu wszystkich wstępnych formalności, jak ułożenia planów, statutu szkoły, obmyśleniu środ-

ków na utrzymanie szkoły, a wreszcie skompletowaniu grona nauczycielskiego, nastąpiło dnia 19 grudnia uroczyste otwarcie roku szkolnego.

Po nabożeństwie u XX. Franciszkanów zgromadzili się w szkole im. Jana Kochanowskiego reprezentanci Władz szkolnych, Rady miejskiej, Izby Handlowej i Przemysłowej, Gremium Drukarzy i Litografów, grono nauczycielskie i uczniowie. Po przemówieniach p. W. Anczyca, Prezydenta Miasta p. Leo, p. Prezydenta Izby handlowej Dattnera, powitał młodzież kierownik szkoły i rozdzielił zgromadzonych na dwa oddziały, wręczając każdemu z uczniów »Przepisy dyscyplinarne i regulamin szkolny«.

Nauka rozpoczęła się dnia 20 grudnia i odbywała się w poniedziałki, wtorki, czwartki i piątki od godziny 5 — 7. Frekwencja uczniów była bardzo pomyślna, bo wynosiła przeciętnie 90⁰/₀. Podnieść tu należy z uznaniem starania pp. kierowników i właścicieli drukarni, którzy uwalniali uczniów od pracy już o godz. 4¹/₂ pop. i skrupulatnie przestrzegali, aby uczniowie regularnie do szkoły uczęszczali, badając ich książeczki kontrolne.

Materyału naukowego w tym roku szkolnym zupełnie wyczerpać nie zdołano, bo wyjątkowo późno zaczęty rok szkolny był tego przyczyną. Również wskutek braku odpowiedniego lokalu nie można było wprowadzić w tym roku wy-

kładów z zakresu drukarstwa i ćwiczeń praktycznych, co w przyszłości może nastąpić tylko w odpowiednim budynku szkolnym połączonym z pracownią.

Zachowanie się młodzieży było prawie bez wyjątku wzorowe, a postępy w nauce pomyślne, o czym świadczy klasyfikacya końcowa.

Oprócz zwykłych, planem objętych przedmiotów, włączono w program nauki dla uczniów kl. II-giej 6 godzin wykładów higieny, 8 godzin wykładów ustawodawstwa i 6 godzin wykładów reprodukcji. Prelegentami byli pp. Dr Bier, Dr Kleja i p. Rząca.

Szczegółowego planu nauki szkoły drukarskiej, wedle którego zakresłono naukę nie podajemy w sprawozdaniu niniejszem wobec faktu, że c. k. Ministerstwo Robót Publicznych pracuje obecnie nad normalnymi planami szczegółowymi dla szkół zawodowych, i te w najbliższym czasie będą obowiązkowo wprowadzone. Dla szkół drukarskich plan taki jest już na ukończeniu, a szkoła zawodowa wiedeńskiego Gremium już w b. r. plany te wprowadziła w życie i na podstawie ich zorganizowała szkołę. Zapewne więc i nasza szkoła otrzyma niedługo te plany jako obowiązujące, a na podstawie ich wypadnie opracować plany szczegółowe z uwzględnieniem naszych stosunków i potrzeb.

W miesiącu kwietniu i maju urządzono kilka

wycieczek pod kierownictwem nauczycieli. Uczniowie zwiedzili zakład reprodukcyjny p. T. Jabłońskiego i S-ki, drukarnię W. L. Anczyca i Spółki i Drukarnię Związkową, następnie Wawel, Muzeum Narodowe i Muzeum XX. Czarotoryskich.

Rok szkolny zakończono 14 maja b. r. Po uroczystem nabożeństwie w kościele XX. Kapucynów uczniowie zgromadzili się w sali szkolnej, gdzie po przemówieniu dyrektora szkoły nastąpiło odczytanie klasyfikacyi i rozdanie nagród w książeczkach Kasy Oszczędności w kwocie 325 K. Następnie dziękował za opiekę i starania o młodzież p. Radcy Anczycowi, Gremium Drukarzy i gronu nauczycielskiemu uczeń kl. II-giej W. Haltof. Uroczystość zakończyło przemówienie p. Anczyca, który zachęcał młodzież do dalszej wytrwałej pracy, aby kształcąc się tak praktycznie, jak umysłowo, wyrabiała charakter i w ten sposób wyrosła na dzielnych członków społeczeństwa i na pożytek Ojczyzny.

STATUT

UZUPEŁNIAJĄCEJ SZKOŁY ZAWODOWEJ

Stowarzyszenia przemysłowego Drukarzy i Litografów
w Krakowie.

§ 1.

Założona na podstawie uchwały walnego zgromadzenia Stowarzyszenia przemysłowego Drukarzy i Litografów w Krakowie z dnia 30 września 1908 r. (po myśli § 114 ord. przem.) uzupełniająca szkoła zawodowa ma za zadanie: udzielać uczniom zawodu drukarskiego i litograficznego, zajęтым u członków stowarzyszenia, tych wiadomości teoretycznych i praktycznych, które są im potrzebne do uzupełnienia pobieranej u pryncypała nauki, w kierunku przemysłowym, technicznym i handlowym i przyczynić się mogą do podniesienia ich zawodowego wykształcenia oraz zdolności zarobkowej.

§ 2.

Szkoła składa się z dwóch klas zawodowych, w których będzie udzielana nauka następujących przedmiotów: Język polski, język niemiecki, ra-

chunki, rysunki, ustawodawstwo robotnicze, zarys prawa prasowego, historia drukarstwa, higiena. Zecerstwo, nauka o maszynach, nauka o reprodukcjach drukarskich, pokrewne działy. Ćwiczenia praktyczne z zakresu drukarstwa i litografii.

Rok szkolny trwa 8 miesięcy. Nauka odbywa się w każdej klasie 8 godzin tygodniowo.

Szczegółowy zarys nauk obejmuje plan nauki, podlegający zatwierdzeniu c. k. Rady szkolnej krajowej.

§ 3.

Szkoła jest utrzymywana przez Stowarzyszenie Drukarzy i Litografów w Krakowie przy pomocy subwencji c. k. Ministerstwa robót publicznych, Wydziału krajowego oraz czynników lokalnych, a w szczególności Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie, gminy miasta Krakowa, instytucji publicznych i osób prywatnych.

Cały koszt utrzymania szkoły, nie pokryty subwencjami i innymi przychodami, jak darami, zapisami itp., ponosi Stowarzyszenie.

§ 4.

Funduszami przeznaczonymi na urządzenie i utrzymanie szkoły (t. zw. funduszem szkolnym) zawiaduje stowarzyszenie przemysłowe. Ono pobiera na fundusz szkolny, (który odrębnie od ma-

jątku stowarzyszenia i innych tegoż funduszków ma być administrowany) wszelkie przychody i pokrywa z niego wszelkie wydatki, te ostatnie za asygnatą Przewodniczącego Wydziału szkolnego w ramach każdorazowego preliminarza.

§ 5.

Zarząd i nadzór nad szkołą sprawuje Wydział szkolny. W skład wydziału wchodzi:

3 delegaci przełożeństwa stowarzyszenia,

1 delegat Wydziału pomocników,

2 delegaci Wydziału krajowego,

2 delegaci c. k. Rady szkolnej krajowej,

1 delegat gminny,

instruktor stowarzyszeń przemysłowych, oraz delegaci (po jednym) tych czynników lokalnych, któreby udzielały szkole subwencji rocznej przynajmniej w wysokości 200 koron, wreszcie kierownik szkoły.

Członkowie wybrani lub mianowani sprawują swój urząd, który jest bezpłatnym, przez 3 lata, po upływie których mogą wejść ponownie w skład Wydziału.

Wydział wybiera z pośród siebie przewodniczącego i tegoż zastępcę, sekretarza i skarbnika.

Posiedzenia Wydziału odbywają się w miarę potrzeby najmniej 5 razy do roku. Do prawomocności uchwał Wydziału wymagana jest obecność połowy członków i bezwzględna większość

głosów. W razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący, który zresztą nie głosuje.

Przewodniczący, względnie tegoż zastępca, reprezentuje Wydział na zewnątrz. Pisma wychodzące od Wydziału podpisuje przewodniczący i sekretarz.

Każdy członek Wydziału szkolnego ma prawo przekonywania się w sposób odpowiedni o stanie lokalności, urządzeń i środków naukowych szkoły. Na spostrzeżone usterki może zwrócić uwagę kierownika szkoły w nieobecności uczniów, a gdyby kierownik nie mógł sam usunąć tych usterek, winien je przedstawić Wydziałowi szkolnemu.

§ 6.

Załatwianie spraw bieżących, o ile nie są natury zasadniczej, może Wydział szkolny poruczyć osobnemu Komitetowi szkolnemu, w skład którego wchodzi: przewodniczący Wydziału i tegoż zastępca, kierownik szkoły, oraz wybierani corocznie przez Wydział 3 tegoż członkowie. Jednym z członków Komitetu musi być delegat stowarzyszenia, należący do Wydziału szkolnego. Komitet szkolny działa w granicach udzielonego mu przez Wydział mandatu.

§ 7.

Pod względem pedagogicznym i dydaktycznym podlega szkoła nadzorowi władz szkolnych wzglę-

dnie c. k. inspektora uzupełniających szkół przemysłowych.

Prawo hospitowania nauki szkolnej przysługuje wszystkim członkom Wydziału szkolnego oraz delegatom władz i czynników szkołę subwencyonujących za poprzedniem zgłoszeniem się u kierownika szkoły.

Hospitującym nie przysługuje bezpośredni wpływ ani na tok i sposób udzielania nauki, ani na karność szkolną.

§ 8.

Ciało nauczycielskie składa się z kierownika szkoły i nauczycieli poszczególnych przedmiotów.

Kierownika szkoły i nauczycieli przedmiotów teoretycznych jak również i nauczycieli dla nauki praktycznej, mianuje Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Radą Szkolną na propozycję Wydziału szkolnego.

Wysokość honorarium ustanawia Wydział szkolny w granicach preliminarza.

§ 9.

Kierownictwem szkoły pod względem pedagogicznym i dydaktycznym zajmuje się kierownik.

Kierownik przyjmuje uczniów, czuwa nad ich pilnością i karnością, utrzymuje w porządku środki naukowe, do czego może używać pomocy nauczycieli, przedkłada Wydziałowi szkolnemu w porozumieniu z gronem nauczycieli wnioski wzglę-

dem zakupna środków naukowych, załatwia czynności administracyjne, połączone z kierownictwem szkoły, przestrzega ścisłego zachowania planu nauki i jest odpowiedzialny za stan szkoły pod względem pedagogicznym i dydaktycznym. Przy końcu roku szkolnego składa kierownik Wydziałowi szkolnemu sprawozdanie o stanie szkoły. Wydział sprawozdanie to wraz ze swoją opinią udziela przełożeniu stowarzyszenia, które odpisy sprawozdania przedkłada Wydziałowi krajowemu i c. k. Radzie szkolnej krajowej.

§ 10.

Nauczyciele podlegają kierownikowi szkoły.

Nauczyciele odbywają przynajmniej cztery razy w roku szkolnym konferencję pod przewodnictwem kierownika, na której obradują nad pilnością i karnością uczniów, nad ich postępem w naukach, nad zakupnem środków naukowych itp. Przewodniczący Wydziału szkolnego i przełożony Stowarzyszenia mają prawo brania udziału w konferencji z głosem doradczym. Protokół konferencji przedkłada kierownik Wydziałowi szkolnemu.

§ 11.

Wszyscy zajęci u członków stowarzyszenia uczniowie, bez względu na wiek, są obowiązani uczęszczać do szkoły, o ile nie ukończyli uzu-

pełniającej szkoły przemysłowej lub innej równorzędnej szkoły. Rozstrzygnięcie o równorzędności nauki i o uwolnieniu na tej podstawie od obowiązku uczęszczania do szkoły przemysłowej uzupełniającej, należy według § 99 Ust. Przem. do kompetencji właściwego ministerstwa. Pryn-cypałowie są obowiązani udzielić uczniom potrzebnego na to czasu i nadzorować regularne uczęszczanie ich do szkoły.

Uczniowie, którzy ukończyli naukę, tudzież pomocnicy, mogą od kierownika szkoły otrzymać pozwolenie uczęszczania dobrowolnie na niektóre przedmioty.

Uczniów obowiązują przepisy szkolne wydane rozporządzeniem c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty z d. 14 listopada 1904, L. 24977.

§ 12.

Nauka w szkole jest bezpłatną. Przełożenstwo stowarzyszenia może jednak po wysłuchaniu Wydziału szkolnego zaprowadzić mierne opłaty od uczniów, które mają być użyte na przybory do pisania i rysowania.

Ubogich a pilnych uczniów może Wydział szkolny uwolnić od tej opłaty.

§ 13.

Kierownik szkoły zawiadamia pracodawców o pilności ich uczniów zapomocą książeczek kon-

troli, wykazów i upomnień. Uczniów, zaniedbujących częściej naukę, podaje do wiadomości Stowarzyszenia przemysłowego i Wydziału szkolnego, który wzywa pracodawców ustnie lub na piśmie, aby zmusili uczniów do pilnego uczęszczania na naukę. Gdyby te wezwania nie skutkowały, donosi kierownik o tem władzy przemysłowej, aby wdrożyła dalsze postępowanie.

§ 14.

Przy końcu roku szkolnego każdy uczeń otrzymuje poświadczenie co do uczęszczania do szkoły, zachowania się, pilności i postępu w nauce, a po ukończeniu szkoły otrzymuje świadectwo z całej nauki uzupełniającej. Uczniowi, któremu w ciągu roku szkolnego kończy się czas nauki u pryncypała zostanie wydane świadectwo frekwencyjne, stwierdzające, czy i od kiedy do szkoły uczęszcza.

§ 15.

Zmiana niniejszego statutu może być dokonana przez Wydział szkolny w porozumieniu z przełożnictwem Stowarzyszenia i za aprobatą Wydziału krajowego i c. k. Rady szkolnej krajowej.

Regulamin szkolny.

§ 1.

Uczniowie mają się ściśle do wszystkich zarządzeń kierownika szkoły i nauczycieli zastosować.

§ 2.

W szczególności mają uczniowie miejsca im wyznaczone w sali wykładowej zająć na 10 minut przed rozpoczęciem nauki i nie wolno im opuszczać miejsc przed końcem nauki bez pozwolenia nauczyciela.

§ 3.

Przy przychodzeniu, wychodzeniu i wogóle podczas całego pobytu w szkole, mają się uczniowie przyzwoicie, spokojnie i cicho zachowywać.

§ 4.

Uczniowie mają potrzebne im przybory do nauki zawsze z sobą przynosić i w porządku utrzymywać.

§ 5.

Palenie tytoniu we wszystkich częściach budynku szkolnego i w otoczeniu jest surowo wzbronione.

§ 6.

Również wzbronionem jest przynoszenie do sali wykładowej jakichkolwiek książek, gazet

i wogóle przedmiotów, nic wspólnego z wykładem nie mających, a w szczególności lasek.

§ 7.

Składki na jakiegokolwiek bądź cele są w sali wykładowej niedopuszczalne.

§ 8.

Każdy uczeń jest obowiązany na wykłady regularnie i punktualnie uczęszczać. W razie choroby lub innego jakiegoś wypadku, ma właściciel drukarni lub jego zastępca zawiadomić natychmiast pisemnie kierownika kursu o zachodzącej przeszkodzie.

§ 9.

W razie przekroczenia któregośkolwiek przepisu niniejszego regulaminu, a w szczególności w razie zaniedbywania wykładów, będą uczniowie karani w drodze dyscyplinarnej, stosownie do stopnia przewinienia w następujący sposób:

- a) upomnieniem nauczyciela, które w razie bezskuteczności może być połączone z nakazem opuszczenia sali wykładowej;
- b) naganą udzieloną przez kierownika i podaną do wiadomości odnośnego pryncypała;
- c) wykluczeniem z wykładów przez kierownika;
- d) zmuszeniem ucznia przez Przełożństwo Stow. do uczęszczania do uzupełniającej szkoły prze-

- mysłowej, przy równoczesnem zastosowaniu rygoru pod c) wyrażonego;
- e) przedłużenie czasu praktyki przez Władzę przemysłową na wniosek Przełożęństwa Gremium aż do pół roku (§ 99 b. ustawy przemysłowej).
-

Wydział szkolny

Szkoły uzupełniającej zawodowej przemysłowej Stowarzyszenia drukarzy i litografów w Krakowie.

Przewodniczący: Wacław Anczyc.

Członkowie: Bobrowski Tadeusz.

Dreziński Jan kierownik szkoły.

Gotlieb Zygmunt.

Dr. Ostrowski Witold.

Szyjewski Andrzej.

Świerzyński Aleksander.

Skład grona nauczycielskiego.

1) Kierownik Jan Dreziński naucz. szkoły wydziałowej im. św. Floryana w Krakowie uczy rachunków na kursie I i II godzin 4.

2) Nauczyciel Jan Orczykowski naucz. szkoły wydziałowej im. św. Floryana w Krakowie uczy języka niemieckiego na kursie I i II godzin 4.

3) Nauczyciel: Kazimierz Gołąb naucz. szkoły wydz. im. św. Jana Kantego w Krakowie uczy języka polskiego i stylistyki na kursie I i II godzin 4.

4) Nauczyciel: Mieczysław Mildner naucz. szkoły wydz. im. św. Jana Kantego w Krakowie uczy rysunków na kursie I i II godzin 4.

5) Nauczyciel: Dr Leonard Bier, starszy inspektor c. k. zakładu powszechnego dla badania środków spożywczych wykładał naukę higieny na kursie II.

6) Nauczyciel: Dr Maryan Kleja, sekretarz magistratu m. Krakowa wykładał ustawodawstwo na kursie II.

7) Nauczyciel: Tadeusz Rząca współpracownik zakładu cynkograficznego p. f. T. Jabłoński i Spółka wykładał »O reprodukcji« na kursie II.

Materyał naukowy przerobiony na kursie I przygotowawczym w roku szkolnym 1909/10.

Język polski. Klasa I.

a) Czytanie i objaśnianie ustępów wybitniejszych pisarzy i poetów na podstawie »Wzorów poezji i prozy« do użytku szkół średnich Franciszka Próchnickiego. Czytano utwory Kochanowskiego, Skargi, Brodzińskiego, Mickiewicza i Sienkiewicza.

b) Gramatyka: Nauka o samogłoskach i spół-

głoskach, powtarzanie o częściach mowy. Pisownia. Pisanie wyrazów dużą literą. Rozdzielanie wyrazów. Interpunkcja. Pisownia Akademii i pisownia warszawska (Kryński). Wyrazy obce. Budowa zdania. Składnia.

c) Dyktaty i ćwiczenia ortograficzne.

Klasa II.

a) Zarys literatury polskiej i krótki rys dziejów języka polskiego.

b) Czytanie i objaśnianie ustępów wybitnych pisarzy i poetów, jak Kochanowskiego, Krasińskiego, Chodźki, Mickiewicza, Słowackiego, Ujejskiego, Fredry, Sienkiewicza.

c) Historia drukarstwa w ogólności i zarys historii drukarstwa w Polsce.

d) Ćwiczenia stylistyczne.

Język niemiecki (według podręcznika p. t. »Adolf Tuma, Německá čítanka pro školy obchodni«. Klasa I.

Unser Schulzimmer. Unsere Wohnung. Das Haus. Die Stadt. Das Dorf. Die Familie. Der Körper des Menschen. Die Nahrung des Menschen. Alle Menschen müssen arbeiten. Die Beschäftigung der Menschen. Die Erde. Europa. Österreich-Ungarn. Galizien. Bezirk, Land und Reich. Wer anderen eine Grube gräbt.

Część gramatyczna: Silbentrennung. Die Arten

des einfachen Satzes. Das Geschlecht der Hauptwörter. Einzahl — Mehrzahl. Starke und schwache Deklination. Das Zeitwort. Starke und schwache Konjugation. Unregelmäßige Zeitwörter.

Rozmówki: Vom Alter, vom Schläfe. Von der Krankheit. Der Kranke und der Arzt. Mieten einer Wohnung. In einer fremden Stadt. Im Hotel. Im Restaurant. Beim Schneider. Beim Schumacher.

Klasa II.

Die Jahreszeiten. Heimat und Vaterland. Des Feuers Macht (Schiller). Benjamin Franklin. Erfindung der Buchdruckerkunst. Das Handelshaus Gruit von Steen. Allgemeine Gesundheitsregeln. Sprichwörter - Sprüche. Der treue Diener (aus »Minna von Barnhelm«) Vom Kredit. Von den Steuern. Przy ustępiech tych objaśniano także najważniejsze rodzaje poezji.

Część gramatyczna: Haupt-Nebensatz. Die Arten der Nebensätze. Der Rheim. Der Rhythmus. Die Strophe. Die Terzine. Die Oktave oder Stanze.

Rozmówki: Beim Buchhändler. In der Tuchhandlung. In der Wechselstube. Im Kontor. Auf der Post. Auf der Eisenbahn. Mieten eines Fiafers. Persönliche Bewerbung um eine Stelle.

Ćwiczenia stylistyczne.

Rysunki. Klasa I.

Ćwiczenia oka i ręki celem wyrobienia nale-

żytej wprawy i biegłości. Rysunek rozmachowy. Nauka o farbach, barwach i ich harmonii. Rysowanie liści, gałązek z natury ołówkiem, tuszem, farbami z uwzględnieniem barwy naturalnej, światła i cienia.

Kompozycja ornamentów z liści, gałązek i kwiatów, tudzież rysowanie ornamentów ze wzorów. Poznawanie łatwiejszych pism ozdobnych.

Klasa II.

Nauka o farbach, barwach i ich harmonii (jako powtarzanie).

Rysowanie i malowanie liści, kwiatów z natury z uwzględnieniem barwy naturalnej, światła i cienia.

Rysowanie ornamentów z liści, kwiatów tuszem i farbami z wzorów i jako kompozycje uczniów.

Rysowanie obwódek, narożników, zakończeń, winiet do inseratów, ogłoszeń, zaproszeń i t. p. Ozdoby i napisy na okładkach książek. Pisma ozdobne. Nauka o najważniejszych stylach.

Rachunki. Klasa I.

Powtarzanie czterech działań liczbami całymi, dziesiętnymi i wielorakimi. Ułamki zwyczajne. Stosunki, proporcje. Obliczanie dochodu, kapitału i procentu. Miary i wagi.

Klasa II.

Rachunki kupieckie i przemysłowe. Tara, brutto, netto. Faktorne. Komisowe. Asekuracja. Monety austriackie i zagraniczne. Zamiana monet zagranicznych na austriackie i odwrotnie. Zysk i strata. Weksle. Dyskont weksli.

Nauka higieny. Klasa II.

Budowa ciała ludzkiego. Kościec. Mięśnie, układ krwionośny. Narząd oddechowy. Narząd trawienia wraz z odpowiedniami wyjaśnieniami co do fizjologii odnośnych organów.

Choroby zakaźne ogólne, szczegółowo: gruźlica i choroby płciowe.

Zatrucie ołowiem, jego objawy. Środki zaradcze ze szczególnem uwzględnieniem zawodu drukarskiego.

Alkoholizm. Ratowanie w nagłych wypadkach.

Ustawodawstwo.

Pojęcia wstępne o państwie i prasie. Zarys ustroju politycznego Austrii. Historia konstytucji. Najwyższa władza państwa. Władza ustawodawcza. Prawo wyborcze i wybieralność do Rady państwa. Tok postępowania wyborczego. Zakres działania Rady państwa. Skład i zakres Sejmu krajowego. Stanowisko obywateli w państwie, prawa wolnościowe. Ważniejsze przepisy ustawy przemysłowej w szczególności przepisy o prze-

myślach prasowych. Ustawa prasowa z 17 grudnia 1862 r. tudzież ustawa o prawach autor-
skich z 26 grudnia 1895 r. (streszczenie).

O reprodukcji.

Ogólne pojęcie reprodukcji. Fotografia jako czynnik podstawowy obecnej sztuki reprodukcyjnej. Kamera, soczewka, negatyw.

Chemigrafia. Cynkografia.

Autotypia. Rozdział obrazu na punkty. Siatka czyli raster. Sporządzenie kliszy siatkowej. Druk trójbarwny. Zasada rozdziału barw na trzy barwy zasadnicze. Wydzielanie poszczególnych barw za pomocą barwnych filtrów.

Negatywy rozdzielcze czyli selekcyjne. Wykonanie klisz i złożenie obrazu.

Światłodruk. Heliograwura.

Klasyfikacja szczegółowa uczniów.

KLASA I.

Na 46 uczniów zapisanych klasyfikowano 41.

Nagrodę otrzymali:

1. Englisch Maryan	15 K.	5. Pietruszka Zygmunt	15 K.
2. Habina Serafin	15 »	6. Sapecki Michał	15 »
3. Kwiczala Jan	15 »	7. Wiśniowski Ignacy	15 »
4. Lohn Jan	15 »	8. Woźniak Jan	15 «

Za uzdolnionych do przejścia do klasy II zostali uznani:

1. Berbalk Józef.	16. Mróz Michał.
2. Bicz Józef.	17. Paczut Tadeusz.
3. Bil Józef.	18. Rachwał Henryk.
4. Czuraj Leopold.	19. Rachwał Ludwik.
5. Dąbrowa Andrzej.	20. Rączka Feliks.
6. Drozdowski Franciszek.	21. Ryszko Stanisław.
7. Florkowski Stanisław.	22. Rzeźniczek Kazimierz.
8. Kostrz Aleksander.	23. Sowiński Jan.
9. Koza Józef.	24. Staniewski Antoni.
10. Kozmítz Franciszek.	25. Stokłasek Gebhard.
11. Kud Franciszek.	26. Stańda Józef.
12. Lenart Stanisław.	27. Wojciechowski Antoni.
13. Lutyński Mieczysław.	28. Witkowski Wiktor.
14. Łapuszek Wojciech.	29. Wójcik Franciszek.
15. Łukasik Władysław.	

Postęp niedostateczny otrzymało 2 uczniów.

KLASA II.

Zapisanych 42. Do końca roku pozostało 29.

Nagrodę otrzymali:

1. Brongiel Leon	20 K.	6. Kwiek Alfred	25 K.
2. Dzierżyński Jan	20 »	7. Laszczyk Maryan	20 »
3. Erdmann Józef	20 »	8. Markiewicz Aleks.	20 »
4. Haltof Wilhelm	20 »	9. Policzkiewicz St.	20 »
5. Kozłowski Karol	20 »	10. Ryżowski Stan.	20 »

Za uzdolnionych do opuszczenia kl. II. uznani:

1. Braus Tobiasz.	7. Howratko Józef.
2. Dudek Michał.	8. Kowalczyk Józef.
3. Felberbaum Samuel.	9. Łyszczarz Jan.
4. Friedmann Salomon.	10. Malik Mieczysław.
5. Głowacki Franciszek.	11. Miziński Antoni.
6. Habina Eugeniusz.	12. Probulski Aleksander.

13. Seichter Mieczysław.	17. Szulc Zygmunt.
14. Ślusarczyk Józef.	18. Zakulski Włodzimierz.
15. Świstak Józef.	19. Zbik Stefan.
16. Szlachtowski Franciszek.	

Z 13 uczniów, którzy zostali wypisani w ciągu roku szkolnego. 3 uczniów a mianowicie Boczarski Andrzej, Sobalski Ludwik, Zinkow Włodzimierz zostali klasyfikowani, ponieważ opuścili zakład przy końcu roku szkolnego.

W Krakowie, dnia 30 maja 1910.

Jan Dreziński
kierownik szkoły.

Sprawozdanie rachunkowe.

Sprawdzona kwota wydatków w roku szkolnym 1909/10.

I. Kierownictwo	K. 400.—
II. Nauka	» 1220·40
III. Przybory do nauki	» 496·13
IV. Książki szkolne	» 332·90
V. Potrzeby kancelaryjne i druki	» 134·68
VI. Oświetlenie	» 100·50
VII. Obsługa	» 120.—
VIII. Nagrody dla uczniów	» 325.—
Razem	K. 3129·61

Niezapłacona pozostała dotąd należność za instalację oświetlenia w salach szkolnych w kwocie K. 406·58. O odpisanie tej pozycji wniesiono podanie do Św. Gminy m. Krakowa.

Z polecenia Wys. Wydziału Krajowego rachunki kosztów utrzymania szkoły mają być prowadzone i zamykane według roku kalendarzowego, a nie według roku szkolnego. Zestawienie

więc powyższe musi uleż przy składaniu rachunków Wydziałowi krajowemu za rok kalendarzowy 1911, odpowiedniemu przesunięciu cyfr, gdyż koszta obejmują już połowę roku szkolnego następnego, do końca roku 1910, a zamknięcie rachunkowe możliwe jest dopiero z końcem roku.

Na poczet wydatków otrzymało Stowarzyszenie od Wys. Wydziału krajowego w r. b. tylko zaliczkę, a mianowicie K. 900 z funduszu państwowego, K. 900 z funduszu krajowego. Subwencya Św. Gminy m. Krakowa wynosi K. 600. Spodziewana subwencya Św. Izby Handlowej i Przemysłowej w Krakowie wynosi K. 400. Resztę wydatków za rok szkolny ubiegły i wydatki roku drugiego pokrywa Stowarzyszenie obecnie z funduszy własnych, aż do ostatecznego zamknięcia rachunkowego za cały rok 1910 i wyasygnowania reszty subwencji Wydziału krajowego.

Na założenie drukarni szkolnej dla nauki praktycznej przy szkole naszej posiada Stowarzyszenie z daru p. Wacława Anczyca fundusz ulokowany na książeczce Powiat. Kasy Oszczędności Nr 62240, a złożony w depozycie Izby Handlowej i Przemysłowej. Fundusz ten wynosił z dniem 31 grudnia 1909 r. K. 1205.92. Wprowadzenie w czyn tego zamiaru zależy od uzyskania stałego lokalu na pomieszczenie dru-

karni szkolnej, która musi być umieszczona tuż obok sal wykładowych. Starania o taki lokal są w toku, a od pomyślnego rozwiązania tej sprawy zależy wprowadzenie wykładów fachowych połączonych z praktycznymi ćwiczeniami w drukarni szkolnej.

Wacław Anczyc

Przewodniczący Wydziału Szkolnego.

